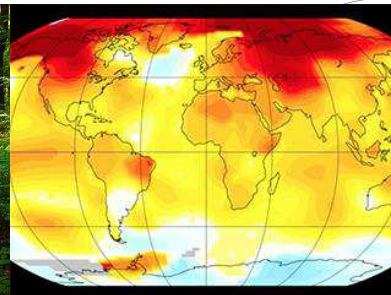

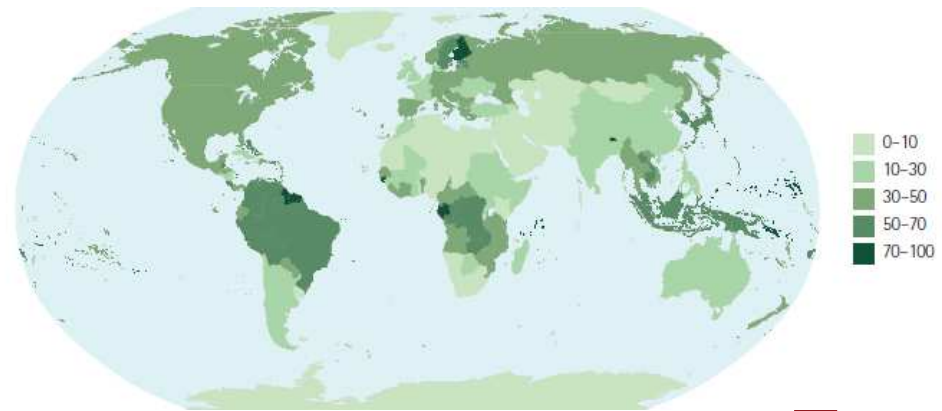
Skove, klima og vandfast krydsfiner

Claus Felby, Københavns Universitet

Det store billede

- Planter bruger sollys og vand til at omdanne CO_2 til biomasse. Derved lagrer de kulstof.
- Skovene forsyner os med materialer, energi, biodiversitet, grundvand, nedbør.....
- Skovene rummer ca. 2 gange mere kulstof, end der er i atmosfæren og udgør de største økosystemer.
- Skovenes økosystemer er det største klimaredskab vi har. Hvordan skal vi bruge det?

Den hurtige biogene og den langsomme geologiske cyklus

CO₂: 403 ppm (↑)

Hurtig kulstof cyklus
-Dage til årtier
130 Giga tons/år

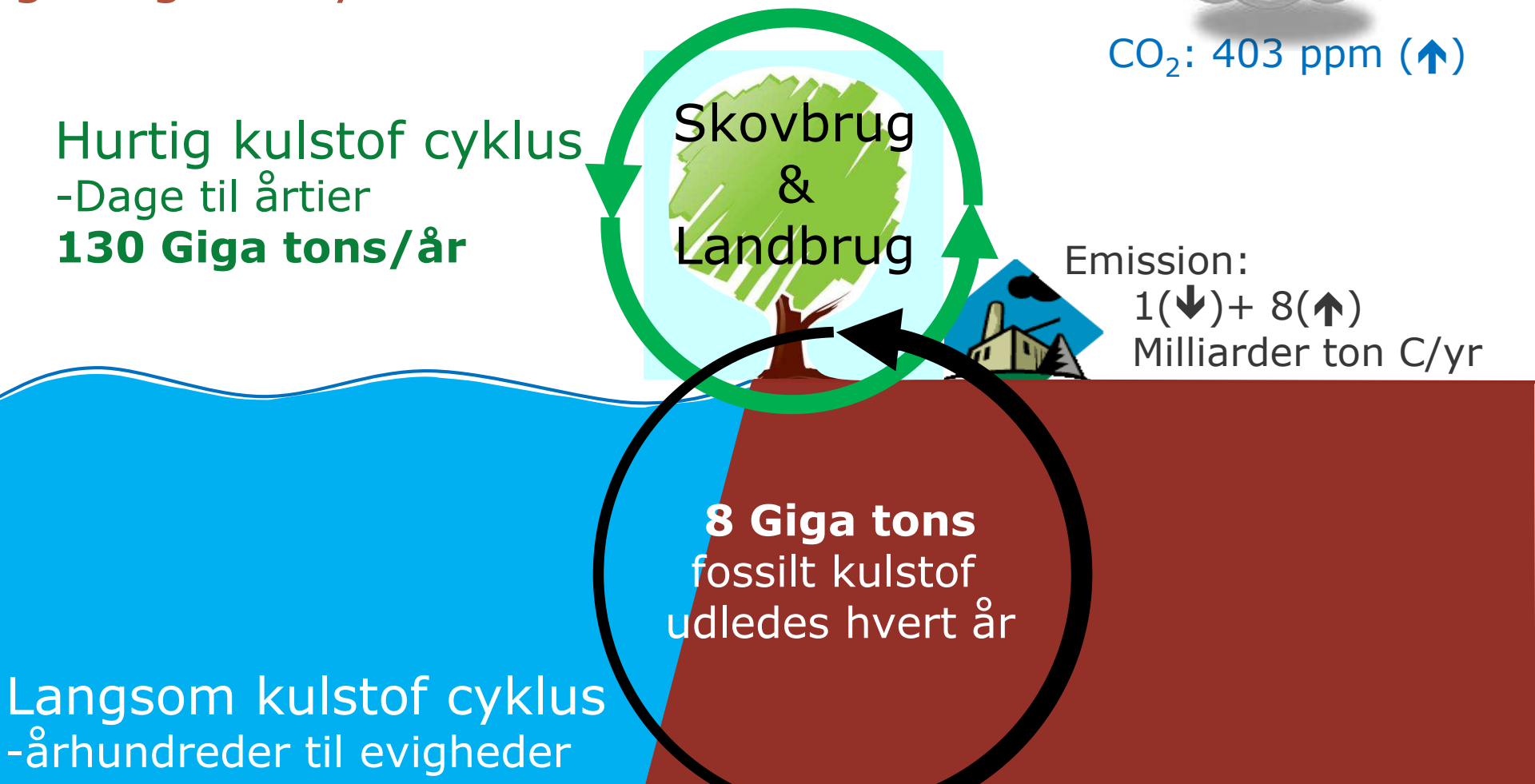
Skovbrug
&
Landbrug

Emission:
1(↓) + 8(↑)
Milliarder ton C/yr

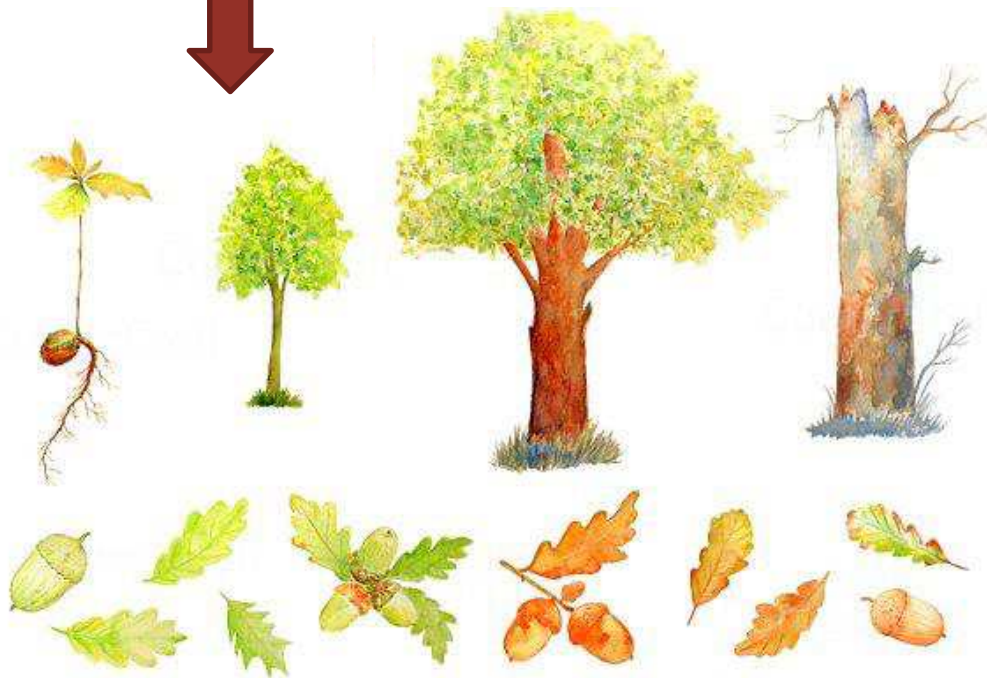
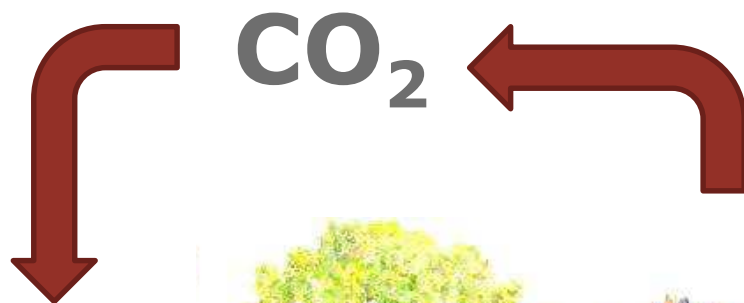
8 Giga tons
fossilt kulstof
udledes hvert år

Langsom kulstof cyklus
-århundreder til evigheder

Undergrund

Af CO₂ er du kommet, til CO₂ skal du blive, af CO₂ skal du igen opstå

Når vi høster træet til brug for energi og materialer, hvad betyder det for skovens lager af kulstof?
Skal vi hellere bruge skoven som kulstoflager?

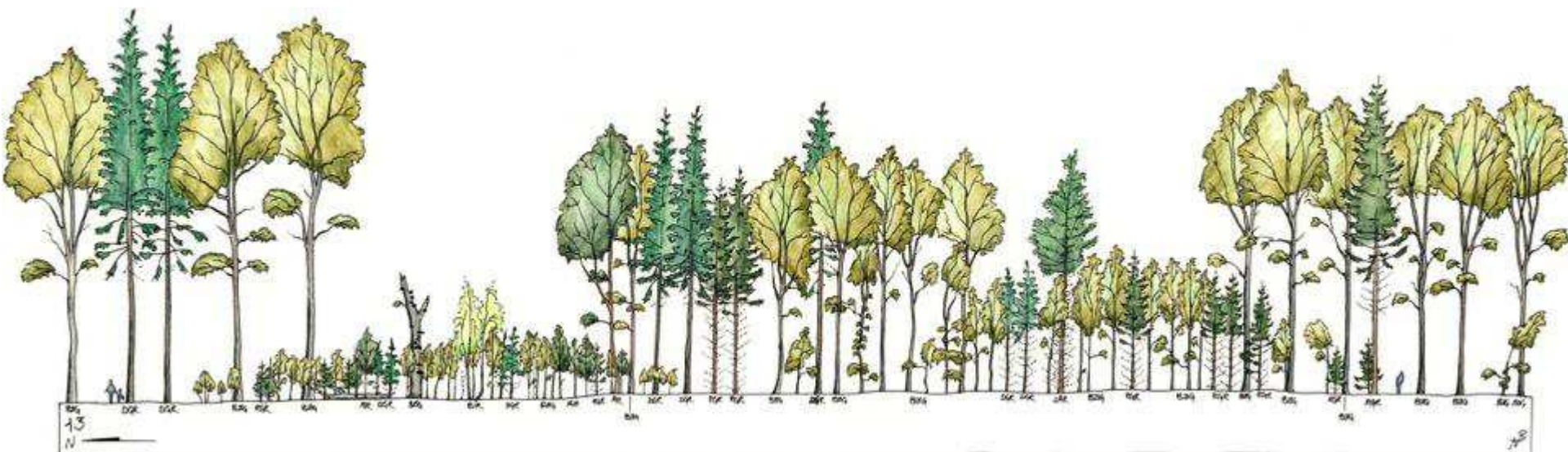
Hvordan vokser en skov?

Træer vokser i en cyklus –som individer
Men er del af en bevoksning i en skov

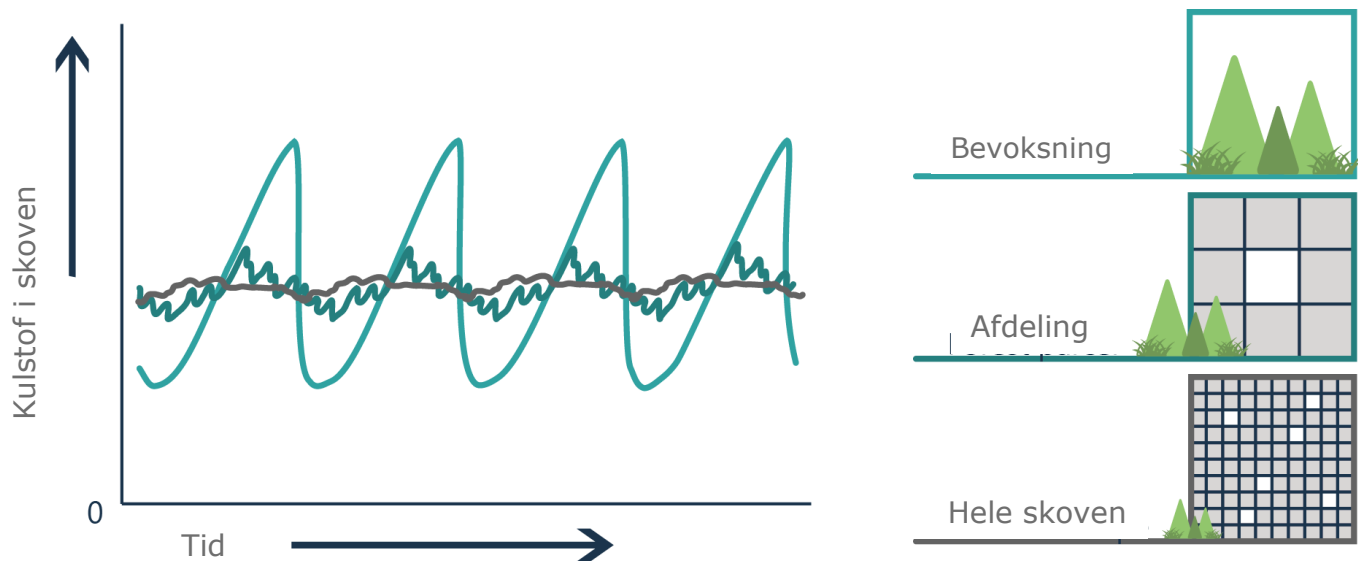

Hvordan vokser en skov?

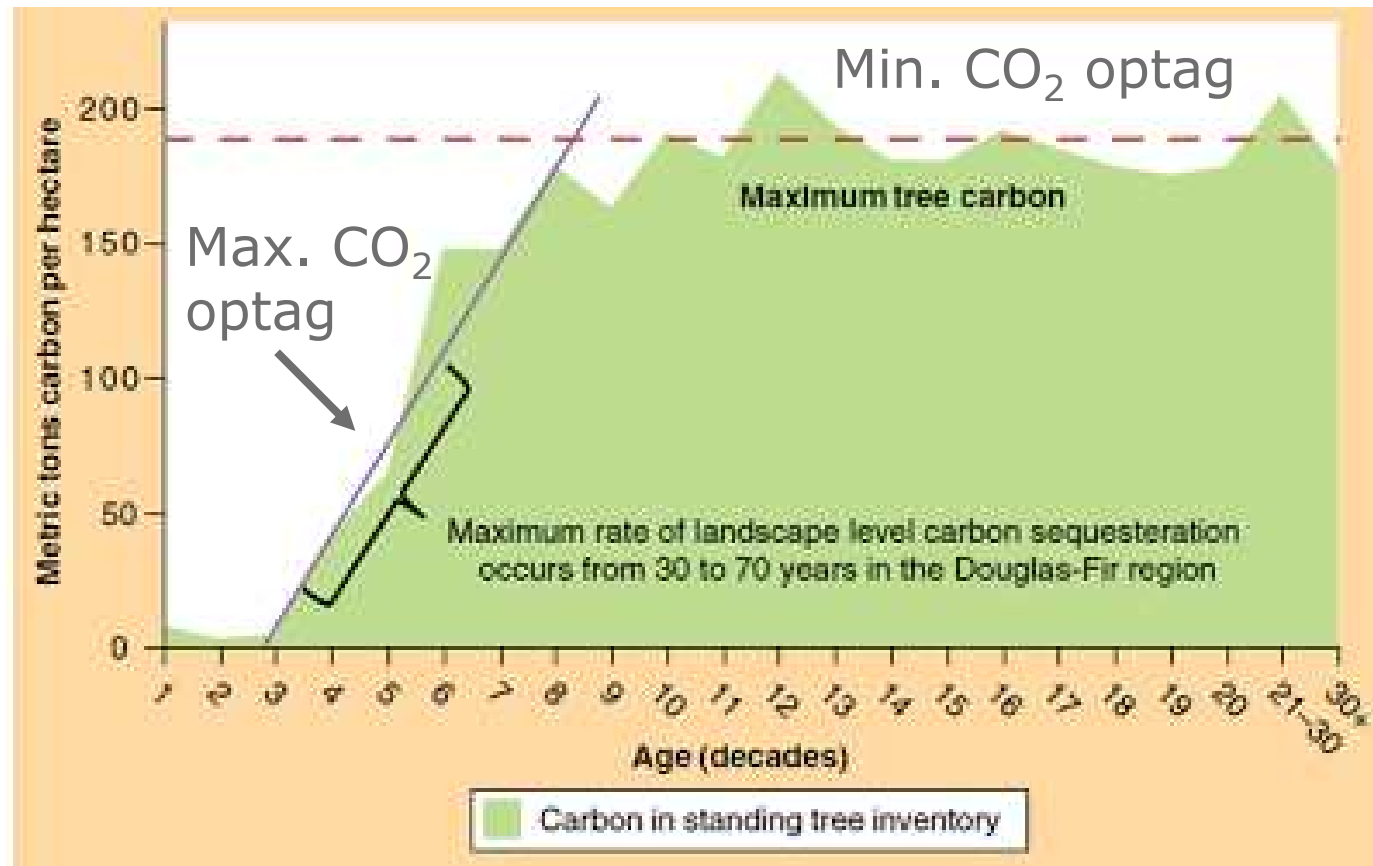
Træer vokser i en cyklus –som individer
Men er del af en bevoksning i en skov
Når vi høster træer i skoven, så reagerer
og tilpasser den resterende skov sig

Skove er naturligt ustabile. Deres kulstoflager påvirkes kun lidt af hugst

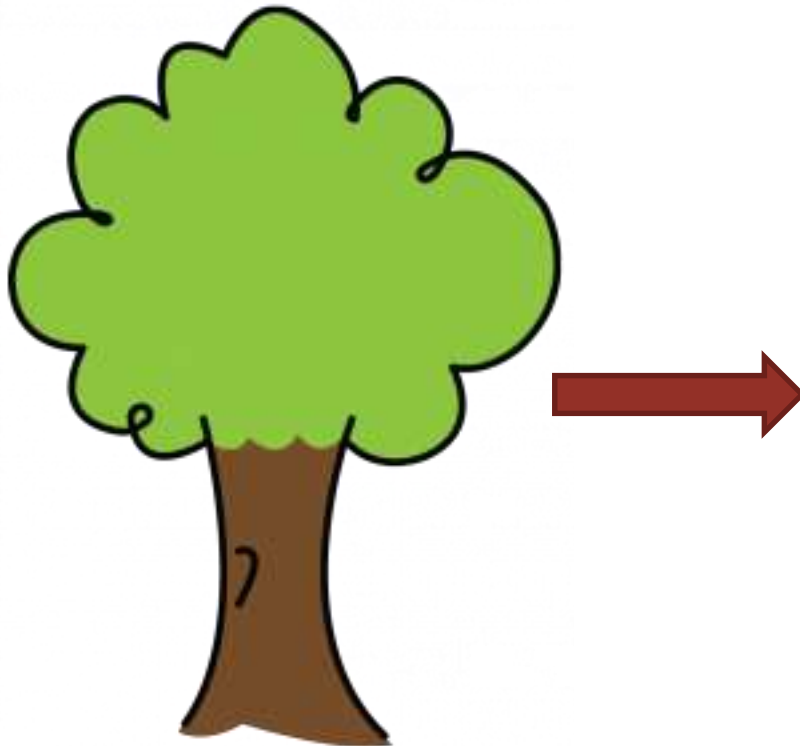

Træer vokser mest i ungdommen, og der er en øvre grænse for hvor meget kulstof skoven kan lagre

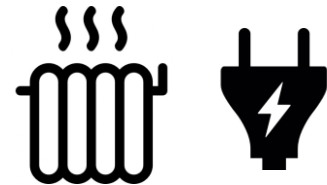
Effekt af 1 tons træ på CO₂ udledning

Kulstof lager i skoven 0.13 tons CO₂ reduktion

Harvested Wood Products
1.7 (2.4) tons CO₂ reduktion

Energi 1.3 tons CO₂ reduktion

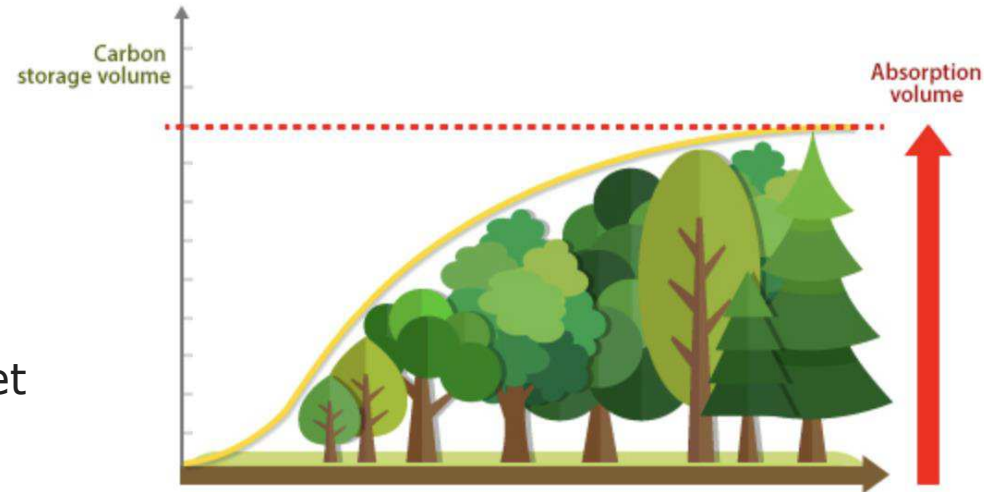
Harvested Wood Products (HWP)

- Alle træprodukter lagrer CO₂
- HWP er indskrevet i Kyoto protokollens anden periode og indgår i det danske CO₂ regnskab
- Dækker p.t. kun dansk dyrket træ anvendt til træprodukter i DK.
- Indeholder opskåret træ (35 år), plader (25 år) og papirprodukter (2 år).
- *Der er ingen konflikt mellem at lade træet stå i skoven eller anvende det*

Skal vi bruge skoven eller lade den være?

- Er det bedre at lade skoven stå?
- Øvre grænse for skovens kulstoflager
- Bruges træ til energi kommer der et øjeblikkeligt udslip af CO₂. Det tager ca. 30 år førend nye træer har optaget dette.
- Fra et klimamæssigt synspunkt er 30 år af meget lille betydning.
- Effekten af at lagre kulstof i skoven i forhold til substitution af olie og kul er pt. ca. 10%.
- Det er ikke et enten eller, men et både og. Vi kan slå to fluer med et smæk.....

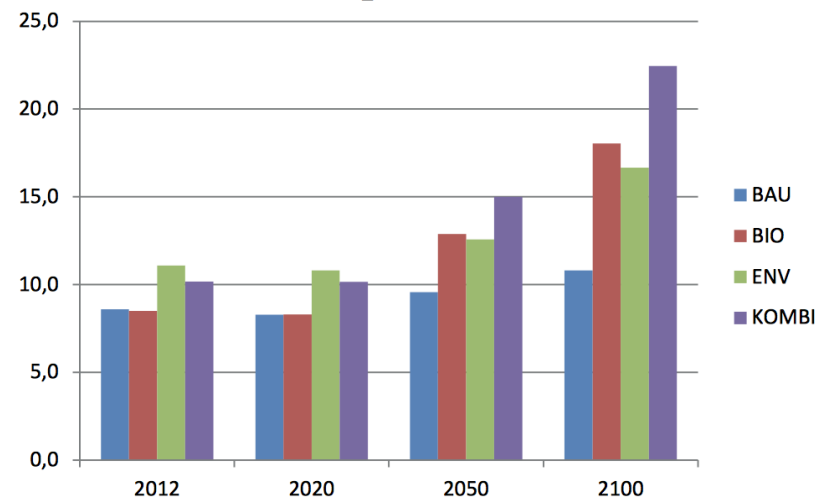

En klimasmart måde at dyrke de danske skove

- Ved at ændre den måde hvorpå vi dyrker skoven kan der både lagres mere kulstof og høstes mere biomasse til energi og materialer
- Der skal plantes flere træer, og vi skal i højere grad bruge ammetræer.
- Godt 10% af arealet skal reserveres til ekstra naturpleje og biodiversitet
- Effekten heraf udgør op til 20% af den nuværende CO₂ udledning

**Skovens fortrængning + lagring
i % af CO₂ udslip 2011**

Graudal et al. 2014

Konklusion

- Hvis vi vil undgå katastrofale klimaændringer, skal vi bruge skovene aktivt.
- Dyrkede skove optager mest CO₂
- Stor klimaeffekt ved både træprodukter og bioenergi
- Træ kan erstatte både kul, stål, oile og beton
- Skoven har mange funktioner; kulstoflager, habitat (biodiversitet), nedbør, grundvand, bioenergi, materialer m.m.
- Smart og dygtig skovdrift er nødvendigt

